

ละครโทรทัศน์ไทย: กระบวนการสร้างสรรค์ และเทคนิค

Thai TV Drama Script Writing: Creation Process and Techniques

- นางสาว สันชัย
- อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์
- คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- E-mail: naraporn_san@utcc.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการสร้างสรรค์ วิธีการเขียนบท และเทคนิคเฉพาะบุคคลของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้เขียนบทละครโทรทัศน์จำนวน 6 คน และการวิเคราะห์เนื้อหาละครโทรทัศน์จำนวน 12 เรื่องที่ออกอากาศระหว่างปี พ.ศ. 2548-2550 ผลการวิจัย พบว่า การสร้างสรรค์บทละครแบบเขียนขึ้นใหม่ มีแรงบันดาลใจจากสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัว สภาพสังคม เหตุการณ์ปัจจุบัน และโจทย์จากทางผู้อำนวยการผลิต การดัดแปลงบทประพันธ์มาเป็นบทละคร ต้องยึดโครงเรื่องและแก่นเรื่องเดิม โดยมีการสร้างเนื้อหาและตัวละครเพิ่มเติมจากบทละครให้เพียงพอกับการนำไปผลิตกระบวนการเขียนบท ประกอบด้วยการสร้างแรงบันดาลใจ การอ่านบทประพันธ์ การหาข้อมูลเขียนโครงเรื่อง เรื่องย่อแบบละเอียด ลำดับฉาก และบทแสดง

คำสำคัญ: การเขียนบท บทละครโทรทัศน์ กระบวนการสร้างสรรค์ เทคนิค

Abstract

The objective of this research was to study the creative process and individual techniques of T.V. drama script writing. The researcher used a qualitative approach by in-depth interviewing 6 T.V. drama script writers. In addition, textual analysis was used to analyze the content of 12 T.V. drama scripts broadcasted during 2005-2007. Research findings are original scripts, plots and themes, together with some subplots added later to meet the required time for the drama production (30 hrs.) were used. Moreover, the script writing process consists of building inspiration, reading, researching, creating a plot, treatment, scenario and play-text.

Keywords: Script Writing, T.V. Drama Script, Creative Process, Techniques

บทนำ

ละครโทรทัศน์ เป็นรายการโทรทัศน์ที่กำเนิดขึ้นพร้อมกับการก่อตั้งสถานีโทรทัศน์แห่งแรกขึ้นในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2498 ที่สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีช่อง 4 บางขุนพรหม ในยุคแรกละครโทรทัศน์เป็นการนำการแสดงในรูปแบบละครเวทีที่เคยได้รับความนิยมมาแสดงสดในโทรทัศน์ โดยนำเรื่องราวมาจากละครเสภา ละครอิงประวัติศาสตร์ หรือละครพูดพระราชานิพนธ์ในรัชกาลที่ 6 ยุคเฟื่องฟูของละครโทรทัศน์เกิดจากที่นักแสดงละครเวทีเริ่มเข้ามาในวงการโทรทัศน์มากขึ้น จึงทำให้มีคณะละครโทรทัศน์เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ ต่อมาสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 มีการบุกเบิกด้านละครมากขึ้น โดยมีการนำเรื่องราวจากละครเวที ภาพยนตร์และเรื่องราวที่แต่งขึ้นใหม่มาใช้เป็นบทละครโทรทัศน์โดยมีการแข่งขันกันผลิตละครเพื่อนำมาออกอากาศ (ลินีญา ไกรวิมล, 2545: 2)

พ.ศ. 2504 เริ่มมีการใช้เทปโทรทัศน์ในการบันทึกรายการละครโทรทัศน์แทนการออกอากาศแบบสด จากนั้นละครโทรทัศน์จึงอยู่ในยุคเฟื่องฟู มีการผลิตละครโทรทัศน์สำหรับออกอากาศทุก สถานีโทรทัศน์และเปิดโอกาสให้ผู้อำนวยการผลิต* คณะต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการผลิตละครโดยมีการจัดฉาก ไม่มีการบอกรับ การกำกับการแสดง และการใช้เทคนิคการบันทึกเทปที่ทันสมัย มีการเปลี่ยนแปลงจากการบันทึกแบบเรียงฉาก เป็นการถ่ายทำฉากที่ใกล้เคียงกันก่อนโดยไม่คำนึงถึงการเรียงลำดับฉากแล้วจึงนำมาตัดต่อลำดับภาพเป็นละครเหมือนในสมัยปัจจุบัน

ละครโทรทัศน์นับว่าเป็นรายการที่ได้รับความนิยมและแพร่หลายมากในกลุ่มผู้ชม มีการผลิตละครโทรทัศน์อยู่อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน การผลิตรายการละครโทรทัศน์เริ่มต้นจากการสรรหาบทประพันธ์ หรือ โครงเรื่อง

* คำที่เป็นทางการของคำว่า Producer ซึ่งหมายความถึงผู้ผลิตรายการ ซึ่งบางที่อาจใช้คำว่าผู้จัด เช่น สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ขณะที่ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 เรียกบริษัทผู้ผลิตว่า ผู้อำนวยการแสดง และเรียกเจ้าของทุนว่า ผู้อำนวยการผลิต

(Plot) ที่น่าสนใจเพื่อนำมาเขียนเป็นบทละครโทรทัศน์และเข้าสู่กระบวนการผลิตละครโทรทัศน์ต่อไป

บทละครโทรทัศน์ คือ บทละครที่ถูกเขียนขึ้นเพื่อการจัดการแสดงทางโทรทัศน์ เป็นการเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นโดยใช้ภาพ บทละครโทรทัศน์เป็นสิ่งที่บอกให้ผู้ชมทราบได้ว่า เป็นเรื่องอะไร มีใครเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยบ้าง และเรื่องราวที่เกิดขึ้น ได้เกิดที่สถานที่ใด เวลาใด และเมื่อใด (เอื้องอรุณ สมิตสุวรรณ, 2535: 11)

การเขียนบทละครโทรทัศน์ มีวิธีการสร้างสรรค์บทละครได้จาก 2 แนวทาง คือ การดัดแปลงหรือการแปรรูปวรรณกรรม ให้เป็นบทละครโทรทัศน์ (Adaptation) ด้วยการนำนวนิยาย เรื่องสั้น เรียงความหรืองานเขียนประเภทอื่นมาสร้างเป็นบทละครโทรทัศน์ ซึ่งการผลิตละครโทรทัศน์จากบทละครประเภทนี้แม้จะมีข้อดีหลายประการในแง่ของโครงเรื่องที่มีความสมบูรณ์ และเป็นที่ยอมรับผู้อ่านบทประพันธ์มาก่อนแล้ว หากผลงานชิ้นนั้นมีชื่อเสียงหรือได้รับความนิยมมากเท่าไร การผลิตละครโทรทัศน์ให้ปรากฏภาพตามบทประพันธ์ดั้งเดิมที่มีอยู่ได้ยิ่งจะยากมากขึ้น เนื่องจากความแตกต่างระหว่างธรรมชาติของสื่อทั้งสองชนิด และเงื่อนไขข้อจำกัดรวมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการผลิตส่งผลให้ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์จำเป็นต้องมีการดัดแปลง หรือแปรรูปบทประพันธ์เพื่อความเหมาะสมในการผลิต จึงมักเกิดปัญหาขึ้นบ่อยครั้งระหว่างผู้เขียนบทประพันธ์ต้นฉบับและผู้เขียนบทโทรทัศน์ รวมทั้งสร้างความลำบากใจให้กับ

ผู้เกี่ยวข้องในการผลิตละครโทรทัศน์ด้วย ส่งผลให้เกิดอีกแนวทางในการคิดสร้างสรรค์เรื่องสำหรับผลิตละครโทรทัศน์ คือ การเขียนบทละครแบบเขียนขึ้นใหม่* (Original) ซึ่งเป็นบทละครโทรทัศน์ที่ผู้เขียนบทคิดเค้าโครงเรื่อง (Plot) ขึ้นมาเอง โดยที่ไม่ได้ลอกเลียนหรือทำซ้ำกับบทละครหรือวรรณกรรมประเภทอื่นที่มีอยู่แล้ว งานเขียนประเภทนี้สร้างขึ้นเพื่อจุดประสงค์ในการผลิตละครโทรทัศน์ โดยเฉพาะ จากนั้นเมื่อสร้างเป็นบทละครโทรทัศน์แล้ว อาจมีการดัดแปลงไปในรูปแบบอื่น เช่น หนังสือ เฉพาะกิจ เรื่องย่อละคร การนำเสนอเรื่องราวซึ่งดัดแปลงจากบทละครไปเป็นนวนิยายผ่านทางสื่อหนังสือพิมพ์รายวัน โดยบทละครแบบดั้งเดิมนี้มักเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในยุคสมัย การสะท้อนภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันโดยนำเรื่องราวเหล่านั้นมาผูกเป็นโครงเรื่อง สร้างตัวละคร สถานการณ์ต่างๆ ตามองค์ประกอบของละคร

วิธีการสร้างสรรค์และเขียนบทละครโทรทัศน์ของผู้เขียนบทแต่ละคนมีเทคนิค ลีลา หรือวิธีการเฉพาะตัวที่แตกต่างกันไป ซึ่งวิธีการเหล่านี้ล้วนนำไปสู่ผลงานบทละครโทรทัศน์ที่ใช้สำหรับการผลิตละครโทรทัศน์ในปัจจุบัน ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่น่าสนใจมากสำหรับการศึกษาถึงเทคนิคและวิธีการเขียนบทละครโทรทัศน์ของแต่ละท่าน กระบวนการทำงานที่นำมาสู่การผลิตละครโทรทัศน์ให้ประสบความสำเร็จทั้งในแง่ของผลงานที่มีคุณค่า รวมถึงความนิยมของผู้ชมที่มีต่อผลงานการเขียนบทละครโทรทัศน์

ผู้เขียนบทโทรทัศน์ เป็นอาชีพหนึ่งในวงการโทรทัศน์ที่นับว่ามีส่วนสำคัญยิ่งในการสร้างสรรค์

* การสร้างสรรค์บทละครสามารถแบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ การดัดแปลงหรือการแปรรูปวรรณกรรมให้เป็นบทละครโทรทัศน์ (Adaptation) และการเขียนบทละครแบบเขียนขึ้นใหม่ (Original) ซึ่งผู้เขียนเห็นว่า การใช้คำว่า บทละครแบบเขียนขึ้นใหม่ จะสามารถสื่อความหมายได้ถูกต้องและชัดเจนกว่า คำที่แปลตรงตัวจากภาษาอังกฤษว่า บทละครแบบดั้งเดิม

ผลงานละครโทรทัศน์เพื่อส่งต่อไปยังกระบวนการผลิตละครโทรทัศน์ บทโทรทัศน์เปรียบเสมือนแม่พิมพ์ของตัวตน หน้าตา ลักษณะของละครโทรทัศน์ที่จะสร้างออกมา และยังเป็นเสมือนแผนที่การเดินทางที่คณะทำงานการผลิตละครทุกฝ่ายยึดเป็นแนวทางในการทำงานตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการผลิต โดยที่ผู้ที่ทำหน้าที่ร่างแนวทางดังกล่าว คือผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ (ลินีญา ไกรวิมล, 2545: 4)

ปัจจุบันสถานีโทรทัศน์ได้มีการจัดช่วงเวลาในการออกอากาศรายการประเภทละครโทรทัศน์ไว้หลายช่วงเวลาตลอดวัน และรายการละครโทรทัศน์ที่ทางสถานีโทรทัศน์มักจะให้ความสำคัญจะได้ออกอากาศในช่วงเวลาหลังข่าวภาคค่ำประมาณ 20.30 น.-22.30 น. การคัดเลือกละครเพื่อออกอากาศในช่วงเวลาหลังข่าว ผู้บริหารสถานีโทรทัศน์และผู้อำนวยการผลิตจะพิจารณานำโครงเรื่องหรือบทประพันธ์ที่มีความน่าสนใจเป็นพิเศษและเหมาะสมกับการผลิตรายการละครโทรทัศน์ รวมถึงการคัดเลือกนักแสดงที่ดึงดูดความสนใจของผู้ชมหรือกำลังอยู่ในกระแสนิยม พิถีพิถันในขั้นตอนการผลิตเพื่อนำมาออกอากาศช่วงเวลาหลังข่าวซึ่งเป็นเวลาที่มีผู้ชมละครเป็นจำนวนมาก การสร้างสรรค์บทละครโทรทัศน์เพื่อออกอากาศในเวลาหลังข่าวภาคค่ำจึงต้องใช้ผู้เขียนบทที่มีประสบการณ์ และมีความสามารถสูงในการเขียนบทละครโทรทัศน์

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการสร้างสรรค์ของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ วิธีการเขียนบทของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์และเทคนิคเฉพาะบุคคลของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์งานวิจัยชิ้นนี้ ทำให้ได้ทราบถึงกระบวนการสร้างสรรค์ของผู้เขียนบทโทรทัศน์ ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญทางวิชาการด้านการเขียนบทละครโทรทัศน์และวิชาที่

เกี่ยวข้องทางด้านนิเทศศาสตร์ รวมถึงผู้สนใจเรื่อง การเขียนบทโทรทัศน์ นอกจากนั้น ยังทำให้ทราบถึงเทคนิคการเขียนบทโทรทัศน์เฉพาะบุคคล ซึ่งจะ ทำให้สามารถเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการเขียนบทละครโทรทัศน์ เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและสอดคล้องกับสภาพทางการตลาด และการแข่งขันทางธุรกิจของสถานีโทรทัศน์ในปัจจุบัน

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษากระบวนการสร้างสรรค์ของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศหลังข่าวภาคค่ำ วิธีการเขียนบทของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ และเทคนิคเฉพาะบุคคลของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ไทย เพื่อให้การเขียนบทละครโทรทัศน์สำเร็จลุล่วงเป็นที่ยอมรับของผู้ดำเนินการผลิตหรือผู้ว่าจ้างตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และสอดคล้องกับสภาพการณ์ทางการตลาดและการแข่งขันของสถานีโทรทัศน์ในปัจจุบัน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ที่มีละครออกอากาศในช่วงหลังข่าวระหว่างปี พ.ศ. 2548-2550 และยังคงประกอบอาชีพเขียนบทละครโทรทัศน์จนถึงปัจจุบัน รวมถึงการวิเคราะห์บทละครโทรทัศน์จากผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ประกอบด้วย

นิยามศัพท์

ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ หมายถึง บุคคลที่ประกอบอาชีพการเขียนบทละครสำหรับนำไปผลิตเพื่อออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ ซึ่งอาจจะเป็นพนักงานประจำบริษัทหรือทำงานอิสระและมีผลงานต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

เทคนิคและกระบวนการสร้างสรรค์ หมายถึง วิธีการ กระบวนการ และการได้มาซึ่งความคิด สำหรับนำไปใช้ในการเขียนบทละครโทรทัศน์ ซึ่งเป็นความคิดที่สร้างสรรค์และมีเทคนิคเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว

บทละครโทรทัศน์ หมายถึง บทละครที่ใช้สำหรับการผลิตละครโทรทัศน์ซึ่งเขียนขึ้นจากผู้เขียนบท

บทละครแบบ Original หมายถึง บทละครโทรทัศน์ที่ผู้เขียนบทคิดเค้าโครงเรื่อง (Plot) ขึ้นมาเองโดยที่ไม่ได้ทำซ้ำหรือดัดแปลงจากบทละครหรือวรรณกรรมประเภทอื่นที่มีอยู่แล้ว

บทละครแบบ Adaptation หมายถึง บทละครโทรทัศน์ที่เกิดขึ้นจากการนำนวนิยาย เรื่องสั้น

เรียงความหรืองานเขียนประเภทอื่นๆ มาสร้างเป็นบทละครโทรทัศน์

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์และบทละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ของไทยในช่วงหลังข่าวภาคค่ำ โดยสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเป็นผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ จำนวน 6 ท่าน ได้แก่ คุณคชาหัสดี บุษปะเกศ คุณจิระวิทย์ สมบัติศิริ คุณฐา-นวดิ สถิตยยุทธการ คุณเพ็ญศิริ เสวตวิหารี คุณศิริลักษณ์ ศรีสุคนธ์ และคุณสมภพ เวชชพิพัฒน์ พร้อมทั้งผลงานการเขียนบทละครโทรทัศน์ที่ตนซึ่งเป็นผลงานของทั้ง 6 ท่าน มาประกอบการวิเคราะห์ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ละคร แนวละคร และผู้เขียนบทโทรทัศน์

ละคร	แนว (Genre)	ผู้เขียนบทโทรทัศน์
กุหลาบสีดำ	Drama	ฐา-นวดิ สถิตยยุทธการ
คมคน	Action	คชาหัสดี บุษปะเกศ
คุณยายสายเดี่ยว	Romantic Comedy	ฐา-นวดิ สถิตยยุทธการ
แคนลำโขง	Drama	นายพัณสร (เพ็ญศิริ เสวตวิหารี)
นางบาป	Drama	เอกลิขิต (จิระวิทย์ สมบัติศิริ)
แผ่นดินหัวใจ	Romantic Comedy	คชาหัสดี บุษปะเกศ
รักเธอทุกวัน	Romantic Comedy	สมภพ เวชชพิพัฒน์
ลิขิตรักลิขิตเลือด	Romantic Action	ศิริลักษณ์ ศรีสุคนธ์
สายน้ำสามชีวิต	Drama	นายพัณสร (เพ็ญศิริ เสวตวิหารี)
สองเรานีรันดร	Romance	สมภพ เวชชพิพัฒน์
หัวใจซ็อกโกแลต	Romantic Drama	ศิริลักษณ์ ศรีสุคนธ์
อ้อมรัก	Romantic Comedy	เอกลิขิต (จิระวิทย์ สมบัติศิริ)

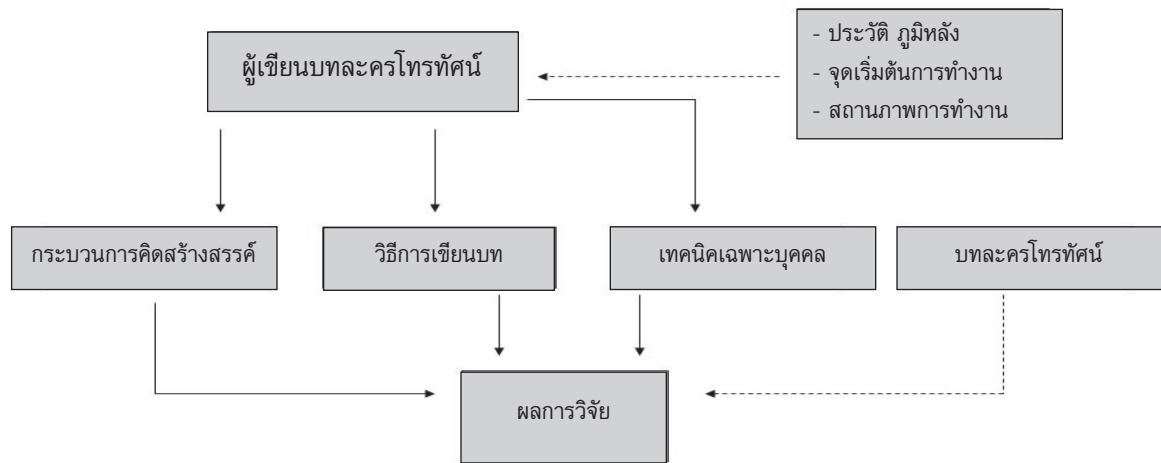
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Depth Interview Focus) แบบมีโครงสร้างคำถาม ในประเด็นดังต่อไปนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ ส่วนที่ 2 กระบวนการสร้างสรรค์ของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ไทย ส่วนที่ 3 วิธีการเขียนบทของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ไทย ส่วนที่ 4 เทคนิคเฉพาะบุคคลของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ไทย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Method) โดยนำข้อมูลที่ได้จากข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิมารวบรวมวิเคราะห์โดยแยกเป็นประเด็นที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษาโดยอาศัยทฤษฎีที่กำหนดไว้มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จบการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาที่แตกต่างกัน ได้แก่ อักษรศาสตร์ นิเทศศาสตร์ นิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผู้เขียนบทโทรทัศน์ที่เรียนนิเทศศาสตร์จะมีความได้เปรียบด้านเทคนิคการเล่าเรื่องด้วยภาพ มุมกล้อง และการลำดับภาพ

“คือเราไม่รู้อะไรเลย ไม่รู้ทิวทัศน์ ทิวดาวนันทเปิดตา เพดขาว อะไร ไม่รู้อะไรเลย คือไม่รู้อะไร

เลย แล้วกลายเป็นว่าเราเริ่มจากศูนย์ คนอื่นมานั่งเขียนบทสามารถใช้ศัพท์ได้แล้ว คิดภาพคิดอะไรเป็น เราไม่รู้อะไรเลย เราต้องมานั่งเริ่มจากศูนย์ แทนที่จะเริ่มที่ห้าที่หก ควรจะรู้พื้นฐาน” (จิระวิทย์ สมบัติศิริ, สัมภาษณ์, 15 สิงหาคม 2550)

“ถ้ามีโอกาสไปเรียน ก็อยาก อยากรไปเรียนให้รู้จักวิธีการเขียนตามสูตรเหมือนกัน เพราะผมไม่ได้เรียนมา” (สมภพ เวชชพิพัฒน์, สัมภาษณ์, 24 สิงหาคม 2550)

ส่วนผู้ที่เรียนอักษรศาสตร์จะมีความรู้ด้านการใช้ภาษา หลักไวยากรณ์ และวรรณกรรม มากกว่าสาขาอื่น

จุดเริ่มต้นของการก้าวเข้าสู่อาชีพการเขียนบทของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ สามารถแบ่งออกสองลักษณะ คือ ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ เริ่มจากการทำงานประจำมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้วต้องการเปลี่ยนอาชีพ จึงเปลี่ยนแปลงงานด้วยการก้าวเข้าสู่อาชีพการเขียนบท การเข้าสู่สายงานโดยมีสายสัมพันธ์กับบุคคลที่ทำงานในวงการโทรทัศน์จะทำได้ง่ายกว่า อีกลักษณะหนึ่ง คือ ผู้เขียนบทมีโอกาสทำงานในองค์กรที่มีการผลิตละครโทรทัศน์อยู่ก่อนแล้วแต่เริ่มงานในตำแหน่งอื่นที่มีใช้ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ ต่อมาเมื่อศึกษากระบวนการทำงานระยะหนึ่งแล้วจึงเริ่มเข้าสู่การเป็นผู้เขียนบทละครโทรทัศน์

สถานภาพการทำงานในปัจจุบันของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์แบ่งเป็นสองลักษณะ คือ สังกัดบริษัทผลิตละคร หรือสถานีโทรทัศน์ การทำงานลักษณะนี้ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ต้องทำสัญญาการทำงานซึ่งส่วนใหญ่มีเนื้อหาระบุว่าไม่สามารถเขียนบทโทรทัศน์ให้แก่บริษัทผลิตละครหรือสถานีโทรทัศน์ช่องอื่นได้ ข้อดีของการทำสัญญา คือ ผู้เขียนบทไม่ต้องกังวลกับรายได้ที่ได้รับเพราะทราบจำนวนล่วงหน้า และสามารถกำหนดวางแผนวิธีการทำงาน ซึ่งระบุไว้ในสัญญาว่าในแต่ละปีจะมีบทละครให้เขียนจำนวนกี่เรื่อง ทำให้ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ตัดปัญหาการจัดการเรื่องรายรับรายจ่าย และสามารถใช้เวลาในการสร้างสรรค์บทละครโทรทัศน์โดยไม่เกิดความกังวลและสถานภาพการเขียนบทละครโทรทัศน์ อีกประเภทหนึ่ง คือ ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์อิสระ ข้อดีของนักเขียนบทกลุ่มนี้

คือ สามารถรับงานเขียนได้จากทุกบริษัทละครและทุกสถานีโทรทัศน์ แต่ต้องกังวลกับรายได้เนื่องจากการทำงานอิสระรายได้จะขึ้นอยู่กับผู้ว่าจ้างและจำนวนปริมาณงานที่ได้รับซึ่งไม่สามารถกำหนดหรือวางแผนได้ล่วงหน้า

ส่วนผลการวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการสร้างสรรค์ของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. การคิดสร้างสรรค์บทละครแบบเขียนขึ้นใหม่ (Original)

การคิดสร้างสรรค์บทละครแบบเขียนขึ้นใหม่ Original เริ่มต้นจากการสร้างโครงเรื่อง (Plot) โดยโครงเรื่องได้มาจากสิ่งที่อยู่รอบตัว ซึ่งผู้เขียนบทสามารถนำมาจากข่าวสารที่เกิดขึ้น สภาพสังคมปัจจุบัน เหตุการณ์สำคัญ การสร้างโครงเรื่องอีกลักษณะหนึ่งเกิดขึ้นจากที่ทางสถานีโทรทัศน์ หรือผู้อำนวยการผลิตกำหนดความต้องการมาให้ผู้เขียนบทละครนำไปเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างเรื่องบางกรณีจะมีการกำหนดนักแสดงมาด้วย ผู้เขียนบทต้องนำความต้องการเหล่านี้ไปประมวลแล้วจึงนำไปสร้างเป็นเรื่องราว (Story) ที่นักแสดงเหล่านั้นสามารถแสดงบทบาทได้อย่างเหมาะสม หรือเป็นการเขียนโครงเรื่องของละครจากกระแสสังคม ความนิยม ความต้องการของผู้ชม

การสร้างตัวละครในบทละครแบบดั้งเดิม ผู้เขียนบทสร้างตัวละคร โดยให้มีตัวละครเอกของเรื่อง (Antagonist) และตัวละครขัดแย้ง (Protagonist) ซึ่งส่วนใหญ่จะมีทุกเรื่องและเป็นลักษณะเดียวกัน โดยกำหนดให้ตัวละครขัดแย้งเป็นตัวสร้างอุปสรรคหรือความขัดแย้ง (Conflict) ให้กับตัวละคร ซึ่งจะทำให้บทละครมีความสนุกสนาน

และชวนติดตาม นักเขียนมีวิธีการสร้างตัวละครได้สองรูปแบบ คือ การเขียนบุคลิกลักษณะตัวละคร (Characterization) ขึ้นก่อนที่จะคิดโครงเรื่อง (Plot) วิธีการนี้ เรียกว่า “ตัวละครนำเรื่อง” (Character Driven) ด้วยการใช้บุคลิกลักษณะของตัวละครจะเป็นผู้นำเรื่อง กรณีนี้ผู้เขียนบทละครจะถูกกำหนดตัวละครมาให้แล้วตามความต้องการของทางสถานี

หรืออีกกรณีหนึ่ง คือ การคิดโครงเรื่องก่อนแล้วจึงสร้างตัวละครที่มีความสัมพันธ์กับโครงเรื่อง วิธีการแบบนี้ เรียกว่า “เรื่องนำตัวละคร” (Plot Driven) โดยให้โครงเรื่องเป็นตัวกำหนดการกระทำต่างๆ ของตัวละครที่จะเกิดขึ้นในเรื่อง

ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์มีวิธีการกำหนดเวลาฉาก และสถานที่สำคัญให้สัมพันธ์กับโครงเรื่อง โดยการเขียนเวลา ฉาก สถานที่ ถูกกำหนดให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นกับตัวละครโดยเน้นความสมจริงและความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น

การเขียนบทสนทนาของตัวละคร (Dialogue) ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ใช้ประสบการณ์จากการได้พบเห็นผู้คนในสาขาอาชีพต่างๆ รวมถึงการสังเกตพฤติกรรมของมนุษย์แล้วนำมาเขียนเป็นบทสนทนาของตัวละคร ซึ่งส่วนใหญ่ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์มักนำประสบการณ์เหล่านี้มาใช้เพื่อให้เกิดความสมจริงของบทสนทนา แต่ในกรณีที่ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ไม่มีประสบการณ์ในเรื่องนั้นจะมีวิธีการหาข้อมูลเพิ่มเติม ทั้งจากหนังสือ เอกสาร อินเทอร์เน็ต และการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้อาเขียนเป็นบทสนทนาของตัวละคร

2. การดัดแปลงบทประพันธ์มาเป็นบทละครโทรทัศน์ (Adaptation)

ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ มีวิธีการดัดแปลง

บทประพันธ์ในรูปแบบต่างๆ มาเป็นบทละครโทรทัศน์ด้วยการยึดโครงเรื่องหลัก (Plot) หรือแก่นของเรื่อง (Theme) ที่ผู้ประพันธ์ได้เขียนไว้ โดยมีการสร้างเนื้อหาเพิ่มเติมเนื่องจากบทประพันธ์ประเภทนวนิยายนั้นมักจะมีการพรรณนาหรือบรรยายโวหารมากกว่าสถานการณ์ (Situation) เหตุการณ์ (Incident) และความขัดแย้ง (Conflict) เมื่อนำนวนิยายหรือบทประพันธ์มาเขียนเป็นบทละครโทรทัศน์จึงมีความจำเป็นที่ต้องเพิ่มเนื้อหาให้พอสำหรับผลิตเป็นละครซึ่งปกติจะมีความยาวเฉลี่ยประมาณ 15-30 ตอน ผู้เขียนบทจะยึดโครงสร้างเดิมไว้หากบทประพันธ์นั้นมีโครงสร้างที่สมบูรณ์ในการเล่าเรื่อง

เนื้อหาจากบทประพันธ์ นวนิยาย บางเรื่องในยุคหลัง มีจุดมุ่งหมายในการเขียนขึ้นเพื่อหวังที่จะขายลิขสิทธิ์นำไปสำหรับผลิตเป็นละครโทรทัศน์ มีความพึงพิถันในการเขียนน้อยกว่าบทประพันธ์ในยุคก่อน เมื่อได้รับบทประพันธ์ลักษณะนี้มา ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์จะตัดเนื้อหาเดิมที่นำมาใช้ไม่ได้ และใช้วิธีการเล่าเรื่องใหม่สำหรับสื่อละครโทรทัศน์

การสร้างตัวละคร สำหรับบทโทรทัศน์ที่เขียนขึ้นจากบทประพันธ์ที่เป็นนวนิยาย ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ยึดถือตัวละครเอกไว้ ส่วนตัวละครอื่นนั้นจะพิจารณาจากความเหมาะสมของการดำเนินเรื่อง มีการเพิ่มเติมตัวละครในกรณีที่ในบทประพันธ์เดิมไม่ได้กล่าวถึง แต่ในละครจำเป็นต้องให้มีตัวละครนี้เพื่อการดำเนินเรื่อง หรือการรวมตัวละคร คือ นำตัวละครหลายตัวที่กล่าวถึงในบทประพันธ์มารวมกันไว้เป็นตัวละครตัวเดียวในบทละคร การตัดตัวละครที่ไม่จำเป็นหรือมีบทบาทในเรื่องทิ้งทำให้บทบาทของตัวละครไม่กระจ่ายไปในตัวละครอื่นมากนักจนคนดูไม่สามารถจับจุดสำคัญที่ผู้เขียนบทต้องการจะสื่อสารได้

การกำหนดเวลา ฉาก และสถานที่ ส่วนใหญ่ ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์คงไว้ตามบทประพันธ์เดิมให้ได้มากที่สุด แต่มีบางครั้งด้วยข้อจำกัดของการผลิตละครโทรทัศน์และเนื้อหาในนวนิยายที่สามารถปรับเปลี่ยนได้โดยไม่เสียอรรถรส ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงเวลา ฉาก และสถานที่ ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์จะทำการขออนุญาตจากเจ้าของบทประพันธ์ก่อนการเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมหรือแก้ไข

การเลือกใช้บทสนทนาของตัวละครจากบทประพันธ์ประเภทนวนิยาย หากเป็นนวนิยายที่เจ้าของบทประพันธ์มีความสามารถในการเขียนถ้อยคำได้อย่างสละสลวย หรือมีข้อความสำคัญต่อเรื่อง ตัวละครที่ไม่สามารถจะตัดออกได้ ผู้เขียนบทจะนำถ้อยคำเหล่านั้นมาใส่ไว้ในบทละครด้วย และมีการเขียนเพิ่มเติมขึ้นด้วย บางครั้งต้องเขียนให้สอดคล้องกับบทประพันธ์เดิมซึ่งมีเพียงบทบรรยาย

3. กระบวนการเขียนบทละครโทรทัศน์

การเตรียมการเขียนบท เริ่มต้นจากผู้เขียนบทละครโทรทัศน์หาแรงบันดาลใจจากงานศิลปะในสื่ออื่น เช่น การดูภาพยนตร์ที่มีแนวทางเดียวกับบทละครโทรทัศน์ที่จะต้องเขียน หรือการหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้ในละคร โดยหาได้จาก สื่ออิเล็กทรอนิกส์ อินเทอร์เน็ต หนังสือ และสิ่งที่อยู่รอบตัว เมื่อผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ทราบว่าจะต้องเขียนบทละครโทรทัศน์จากบทประพันธ์เรื่องใด จะมีการเตรียมตัวอ่านบทประพันธ์เรื่องดังกล่าวมากกว่า 1 รอบ เพื่อหาแก่นของเรื่อง (Theme) หรือสาร (Message) จากผู้เขียนบทประพันธ์ จากนั้นจึง

ทำความเข้าใจกับบทประพันธ์ หรือโครงเรื่องให้ถ่องแท้ ค้นหาสิ่งที่จะนำมาใช้ในบทละคร ส่วนที่ต้องตัดออกและส่วนที่ต้องเพิ่มเติมก่อนลงมือเขียนบท

ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์มีวิธีการทำงานที่แตกต่างกันไปเฉพาะบุคคล และขึ้นอยู่กับลักษณะการทำงานด้วยว่าเป็นการทำงานแบบทีม หรือการเขียนตามลำพัง นอกจากนี้ ยังขึ้นอยู่กับผู้อำนวยการผลิตแต่ละบริษัทที่มีวิธีการทำงานแตกต่างกัน หากเขียนเป็นทีมต้องมีการประชุมที่ร่วมกัน ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์เริ่มทำงานจากการสร้างโครงเรื่องจากบทประพันธ์ หรือหากมีโครงเรื่องแล้ว ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์จะทำการเขียนโครงเรื่องขยาย (Treatment) ละคร 1 เรื่องมีโครงเรื่องขยายประมาณ 24 หน้า หรือเฉลี่ยประมาณตอนละ 1 หน้า แล้วจึงส่งให้ผู้ำนวยการผลิต ผู้กำกับ การแสดง หรือผู้อำนวยการผลิต (Producer) อ่านเสนอแนะ แก้ไข จากนั้นผู้เขียนบทจึงนำโครงเรื่องขยาย (Treatment) มาเขียนเป็นเรื่องย่อพร้อมลำดับฉาก (Scenario) หลังจากนั้นผู้เขียนบทจึงเขียนเป็นบทละคร (Play-Text) เมื่อเสร็จสิ้นการเขียนบทผู้เขียนบทละครโทรทัศน์จะแก้ไขเพิ่มเติม (Rewrite) บทด้วยการ อ่านทวน อ่านแบบเร็ว พุดบท หรือแสดงบทนั้นว่า “เข้าปาก” หรือไม่ จากนั้นจึงตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา ตัวสะกด รูปแบบการพิมพ์ แล้วจึงส่งให้กับผู้อำนวยการผลิตเพื่อดำเนินการต่อไป

การเขียนโครงเรื่องขยาย (Treatment) และลำดับฉาก (Scenario) ผู้เขียนบทส่วนใหญ่มี

* เข้าปาก หมายถึง บทละครที่นักแสดงสามารถนำไปพูดหรือแสดงได้โดยเป็นบทที่มีภาษาพูดที่เป็นธรรมชาติเข้ากันได้กับการแสดงและภาพรวมทั้งหมดของเรื่อง

การเขียน โครงเรื่องขยายเพื่อความสะดวกในการทำงานโดยส่วนใหญ่มีการเขียนโครงเรื่องขยาย 1 หน้าต่อ 1 ตอน เพื่อส่งให้แก่ผู้อำนวยการผลิต สถานีโทรทัศน์ ผู้อำนวยการผลิตหรือผู้กำกับ การแสดงพิจารณาก่อนที่จะเขียนบท (Play-Text) ส่วนการเขียนลำดับฉาก (Scenario) หากมีเวลาเพียงพอในการทำงานจะมีการทำขั้นตอนนี้ แต่ในช่วงเวลาที่ต้องเร่งรัดการเขียนบทละครโทรทัศน์จะข้ามขั้นตอนนี้แล้วเขียนบทแสดงเลย และในกรณีทำงานเร่งจนไม่สามารถมีเวลาทำโครงเรื่องขยาย (Treatment) และลำดับฉาก (Scenario) ได้ทัน จะเขียนบทละครโทรทัศน์จากโครงเรื่อง (Plot) โดยไม่ต้องใช้โครงเรื่องขยายและลำดับฉาก ซึ่งวิธีนี้ต้องใช้ทักษะความสามารถในการเขียนสูง เพราะผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ต้องมีความเข้าใจโครงเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ มีรายละเอียดที่คิดวางแผนไว้ล่วงหน้า และทุกอย่างต้องแม่นยำ หากมีความผิดพลาดจะทำให้สัดส่วนของละครผิดไปจากโครงเรื่อง

การเขียนบทละครโทรทัศน์ให้พอดีกับเวลาที่ใช้ในการออกอากาศ ผู้เขียนบทจะต้องมีการวางแผนการเขียนบท เช่น การกำหนดจำนวนฉากในแต่ละตอน และในแต่ละฉากจะมีความยาวเท่าใด เมื่อนำมาเรียงร้อยต่อกันจะได้บทละครโทรทัศน์ที่พอดีสำหรับหนึ่งตอน ในปัจจุบันบทละครโทรทัศน์สำหรับ 1 ชั่วโมงออกอากาศ มีความยาวเฉลี่ยประมาณ 18-22 หน้า

นอกเหนือจากบทสนทนาของตัวละครแล้ว สิ่งที่ผู้เขียนจะต้องระบุลงในบทละครโทรทัศน์จะประกอบไปด้วย ลำดับฉาก สถานที่ เวลา และ

ตัวละครที่ปรากฏตัวในฉาก การระบุสถานที่ในฉาก เพื่อให้ทราบเหตุการณ์เกิดขึ้นที่ใด ภายใน หรือภายนอก ส่วนเรื่องของอุปกรณ์ประกอบฉาก (Props) ผู้เขียนบทจะระบุให้เห็นอย่างชัดเจนเฉพาะที่สำคัญ มีผลต่อการแสดงและขาดไม่ได้ในฉากนั้น เพื่อสะดวกในขั้นตอนการผลิตเป็นละครโทรทัศน์

การแก้ไขบท สำหรับผู้เขียนบทที่เขียนเป็นทีม หากมีการแก้ไขบทเพียงเล็กน้อยหัวหน้าทีมจะเป็นผู้แก้ไขให้เนื่องจากประหยัดเวลาในการที่จะส่งงานกลับไป แต่หากมีการแก้ไขมาก หรือต้องเขียนใหม่ จะส่งกลับไปให้ลูกทีมแก้ไขด้วยตัวเอง แต่หากลูกทีมไม่สามารถเขียนใหม่ได้จะพิจารณาใช้วิธีหาคนใหม่มาเขียนแทน หรือหัวหน้าทีมเขียนให้ด้วยตัวเอง สำหรับผู้เขียนบทที่ไม่ได้ใช้ทีมนี้ จะแก้ไขงานด้วยตัวเอง โดยประสานกับผู้ควบคุมบทหรือผู้อำนวยการผลิตขึ้นอยู่กับวิธีการและระบบการทำงานของแต่ละบริษัทที่ผลิตละครเรื่องนั้น จากนั้นเมื่อบทเสร็จสิ้นสมบูรณ์จึงนำไปผลิตเป็นละครโทรทัศน์

ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ในปัจจุบันไม่นิยมใช้สูตรสำเร็จ (Fixed Formula)* ซึ่งส่วนใหญ่ผู้เขียนบทต้องการมีแนวทางในการเขียนที่สร้างสรรค์แปลกใหม่ หากไม่มีการกำหนดนโยบายมาตั้งแต่ต้น เพราะการเขียนบทในรูปแบบเดิมซ้ำกันหลายเรื่องทำให้เกิดความเบื่อหน่ายและอยากจะทำอีกวิธีวิธีการเดิม จึงมีการคิดค้นวิธีการเขียนรูปแบบใหม่อยู่เสมอ เช่น การระดมสมอง สอบถามความคิดเห็นจากคนรุ่นใหม่มาใช้ในละคร ส่วนใหญ่ผู้เขียนบท

* วิธีการเขียนบทละครที่ใช้โครงสร้าง เรื่องราว และตัวละครแบบเดิมที่เคยใช้แล้วประสบความสำเร็จ

ละครโทรทัศน์มักจะมีลักษณะที่เป็น “ลายมือ”^{*} หรือเอกลักษณ์ แฝงอยู่ในงานทุกชิ้น และผู้เขียนบท ต้องการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบใหม่มากกว่าที่จะผลิตผลงานในรูปแบบเดิมติดต่อกันทุกเรื่อง

4. เทคนิคเฉพาะบุคคลของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์

ผู้เขียนบทแต่ละคนมีเทคนิคเฉพาะในการสร้างสรรค์โครงเรื่อง การสร้างตัวละคร การเขียนบทสนทนา และมีกระบวนการดัดแปลงบทดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 กระบวนการสร้างสรรค์และเทคนิคของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์

ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์	กระบวนการสร้างสรรค์และเทคนิค
คทาหัสต์ บุษปะเกศ	<p>การคิดโครงเรื่อง จากสิ่งรอบตัว การอ่านหนังสือ หนังสือพิมพ์ โจทย์ที่กำหนดมาจากสถานี</p> <p>การสร้างตัวละคร พระเอกนางเอกจะต้องมีความขัดแย้งและแตกต่างกัน</p> <p>การเขียนบทสนทนา สร้างขึ้นจากบุคลิกของตัวละคร</p> <p>การดัดแปลงบท ตีความบทประพันธ์ เพิ่มเติมรายละเอียดของเรื่องให้ครบถ้วน เก็บตัวละครที่สำคัญในเรื่องไว้ เก็บบทสนทนาที่คมคายไว้ เล่าเรื่องใหม่แบบละคร</p>
จิระวิทย์ สมบัติศิริ (เอกลิขิต)	<p>การคิดโครงเรื่อง แรงบันดาลใจจากภาพยนตร์ต่างประเทศที่ชื่นชอบ เรื่องราวที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์จริง สิ่งที่อยู่รอบตัวในชีวิตประจำวัน</p> <p>การสร้างตัวละคร ตัวละครต้องสนับสนุนเรื่องราวให้ดำเนินไปได้ สอดคล้องกับแก่นและโครงของเรื่อง ตัวละครต้องมีความขัดแย้งกันสูง</p> <p>การเขียนบทสนทนา เลือกใช้คำพูดที่ไม่เินเย้อ พุดกระซิบ</p>

* ลายมือ หมายถึง เอกลักษณ์ในการเขียนของแต่ละคนที่จะปรากฏอยู่ในบทละคร ซึ่งสามารถบ่งบอกให้เห็นได้ว่าเป็นงานเขียนจากผู้เขียนบทละครท่านใด

ตารางที่ 2 กระบวนการสร้างสรรค์และเทคนิคของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ (ต่อ)

ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์	กระบวนการสร้างสรรค์และเทคนิค
จิระวิทย์ สมบัติศิริ (เอกลิขิต)	สร้างคำพูดที่ทำให้คนดูจดจำ ทำให้ตัวละครได้แสดงความรู้สึกเช่น เศร้า เจ็บใจ หรือซึ่งใจ การตัดแปลงบท คิดคีย์ขึ้น หาเส้นให้กับงานเขียนด้วยการเก็บแง่คิดดีๆ เพิ่มเติมรายละเอียดของเรื่องให้ครบถ้วน เก็บตัวละครที่สำคัญในเรื่องไว้ และสร้างตัวละครที่จำเป็นเพิ่ม เน้นแก่นเรื่องให้ชัดเจน และปรับได้ตามความเหมาะสม
ฐา-นาดี สถิตย์ยุทธการ	การคิดโครงเรื่อง หาจุดขายของเรื่องจากโจทย์ที่กำหนดมา พิจารณาความสามารถในการแสดงของนักแสดง การสร้างตัวละคร สร้างบทให้เหมาะสมกับความสามารถของนักแสดง การเขียนบทสนทนา วิเคราะห์ลักษณะของตัวละคร ผู้เขียนบทสวมบทบาทเป็นตัวละครนั้น คำนึงถึงความมีชีวิตจิตใจของตัวละคร การตัดแปลงบท อ่านเรื่องราวทั้งหมดและเขียนสถานการณ์ทั้งหมดออกมา ค้นหาความคิดของผู้ประพันธ์ เขียนเรื่องย่อใหม่ จัดลำดับส่วนใหม่ เพิ่มตัวละครเท่าที่จำเป็น
เพ็ญศิริ เสวตรวาทรี (นายแพทย์สร)	การคิดโครงเรื่อง เหตุการณ์ที่กระทบใจ แรงบันดาลใจจากข่าว ปัญหาสังคม การสร้างตัวละคร สร้างตัวละครควบคู่ไปกับการสร้างโครงเรื่อง การเขียนบทสนทนา สังเกตคน ว่ามีวิธีการพูด วิธีการคิดอย่างไร ใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง การตัดแปลงบท อ่านบทประพันธ์ให้ละเอียด ค้นหาแก่นของเรื่อง ความสัมพันธ์ของตัวละคร แยกเหตุการณ์ย่อย

ตารางที่ 2 กระบวนการสร้างสรรค์และเทคนิคของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ (ต่อ)

ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์	กระบวนการสร้างสรรค์และเทคนิค
<p>เพ็ญศิริ เศรษฐวิhari (นายพัณสร)</p>	<p>การดัดแปลงบท เพิ่มเติมเรื่องให้เพียงพอสำหรับการผลิตละครโทรทัศน์ ปรับเหตุการณ์และการดำเนินเรื่องให้เร็วขึ้นกว่าบทประพันธ์</p>
<p>ศิริลักษณ์ ศรีสุคนธ์</p>	<p>การคิดโครงเรื่อง มาจากแรงบันดาลใจ นักแสดงที่ถูกกำหนดให้มารับบทบาท</p> <p>การสร้างตัวละคร สร้างตัวละครก่อนแล้วจึงสร้างโครงเรื่อง</p> <p>การเขียนบทสนทนา เขียนจากบุคลิกลักษณะของตัวละคร เขียนบทพูดที่เป็นธรรมชาติเหมือนกับคนธรรมดาพูด</p>
<p>สมภาพ เวชชพิพัฒน์</p>	<p>การดัดแปลงบท หาความสนุกของเรื่องที่จะดัดแปลง นำเสนอความคิดของผู้เขียนบท เพิ่มเติมสถานการณ์ในเรื่องให้เพียงพอ</p> <p>การคิดโครงเรื่อง โจทย์กำหนดจากทางผู้จัด พัฒนาตัวละครจากโจทย์ที่กำหนด</p> <p>การสร้างตัวละคร ตัวละครกับโครงเรื่องจะสร้างขึ้นพร้อมกัน มีเหตุการณ์ร้ายให้ตัวละครได้เผชิญ</p> <p>การเขียนบทสนทนา สังเกตคนที่ต่างฐานะความเป็นอยู่ มีวิธีคิดและพูดที่แตกต่างกัน เลือกใช้คำพูดที่สละสลวยในจุดที่ต้องการเน้น</p> <p>การดัดแปลงบท อ่านบทประพันธ์ให้ละเอียด</p> <p>การดัดแปลงบท ตีความตามมุมมองของผู้เขียนบท เพิ่มเติมตัวละครที่จำเป็น - ตัดตัวละครที่ไม่มีความน่าสนใจ เพิ่มเติมเรื่องให้เพียงพอสำหรับการผลิตละครโทรทัศน์ จัดลำดับการเล่าเรื่องใหม่ให้สอดคล้องกับการตีความ เลือกบทพูดที่สำคัญจากนวนิยายมาใช้</p>

จากกระบวนการสร้างสรรค์บทโทรทัศน์ของผู้เขียนบทโทรทัศน์สามารถสรุปได้ดังนี้

การคิดโครงเรื่อง เกิดขึ้นได้จากทุกสิ่งที่อยู่รอบตัวของผู้เขียนบท การเขียนโครงเรื่องจากประสบการณ์จริงของผู้เขียนบทโทรทัศน์หรือคนใกล้ชิด แรงบันดาลใจจากภาพยนตร์ต่างประเทศที่ชื่นชอบ การอ่านนิตยสารหรือหนังสือพิมพ์ เรื่องราวที่เป็นปัญหาสังคม โจรภัยหรือข้อเสนอที่ถูกกำหนดมาจากทางสถานีโทรทัศน์ ซึ่งทั้งหมดนี้ผู้เขียนบทสามารถนำมาสร้างเป็นโครงเรื่องของละครโทรทัศน์ได้ทั้งสิ้น

การสร้างตัวละคร ผู้เขียนบทมีวิธีการสร้างตัวละคร ด้วยการกำหนดความขัดแย้งให้ตัวละครเอก ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับแก่นและโครงของเรื่อง ตัวละครจะต้องสนับสนุนเรื่องราวให้ดำเนินต่อไปได้ ตัวละครจะต้องเผชิญกับเหตุการณ์ต่างๆ รวมทั้งการสร้างลักษณะของตัวละครให้เหมาะสมกับนักแสดงที่จะรับบทบาทนั้นด้วย

การเขียนบทสนทนา ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์สร้างบทสนทนาจากบุคลิกลักษณะของตัวละครโดยการวิเคราะห์ลักษณะของตัวละคร สร้างคำพูดหรือคำคมให้ผู้ชมจดจำ บทสนทนาที่ทำให้ตัวละครได้แสดงความรู้สึกต่างๆ เช่น เศร้า เจ็บช้ำ หรือซึ่งใจ ผู้เขียนบทอาจต้องสวมบทบาทเป็นตัวละครนั้น โดยคำนึงถึงความมีชีวิตจิตใจของตัวละคร หรือการสังเกตว่าคนที่มีลักษณะเดียวกันกับตัวละครมีวิธีการคิด วิธีการพูดอย่างไร การเขียนบทโดยการใช้เหมือนกับการพูดคุยที่เป็นธรรมชาติของคน การเลือกใช้คำพูดที่กระชับ ได้ใจความ รวมถึงการเขียนบทโดยการใช้ภาษาให้ถูกต้อง

การดัดแปลงบทประพันธ์ ผู้เขียนบทมีเทคนิคและวิธีการ ดังนี้ การเพิ่มเติมรายละเอียดที่ขาด

หายให้ครบถ้วน รวมถึงการเพิ่มเติมหรือตัดทอนตัวละครในเรื่องให้เหมาะสมกับการนำไปเขียนเป็นบทละครโทรทัศน์ การเก็บแง่คิดที่ดี บทสนทนาที่ไพเราะหรือคำสำคัญจากบทประพันธ์นำมาใส่ไว้ในบทละครโทรทัศน์ การค้นหาแก่นของเรื่อง การตีความบทประพันธ์ การหาความสัมพันธ์ของตัวละคร การจัดสัดส่วน วางลำดับเหตุการณ์สำคัญให้เกิดความน่าสนใจและติดตามชม

5. การวิเคราะห์ปัจจัย ปัญหา อุปสรรค กลุ่มเป้าหมาย และแนวโน้มการเขียนบทละครโทรทัศน์

ปัจจัยที่มีผลต่อการเขียนบทละครโทรทัศน์ แบ่งออกได้เป็น ปัจจัยภายใน คือ ผู้เขียนบทหลายคนประสบปัญหาในการเขียน คิดไม่ออก ไม่สามารถเขียนต่อได้ หรือขาดข้อมูล ซึ่งจำเป็นต้องหยุดเขียนเพื่อกลับไปหาข้อมูลเพิ่มเติม ความรู้สึกเบื่อหน่าย ไม่อยากเขียนต่อ หรือการรับงานซ้อนกันหลายเรื่องในเวลาเดียวกันทำให้เวลาการทำงานสร้างสรรค์ในแต่ละขั้นถูกจำกัดด้วยกำหนดการส่งงาน ปัจจัยภายนอก มาจากการเขียนบทพร้อมกับกระบวนการผลิตและการออกอากาศ ทำให้ต้องเร่งเขียนบทในเวลาจำกัด การแก้ไขบทหน้ากองถ่าย การเพิ่มจำนวนตอน การตัดตอน ทำให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขบทที่เขียนไปแล้ว เกิดการทำงานซ้ำซ้อน

ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานเขียนบทละครโทรทัศน์ คือ ความไม่เข้าใจกันระหว่างผู้เขียนบทละครโทรทัศน์กับผู้อำนวยการผลิตหรือผู้กำกับการแสดง ทำให้ต้องส่งคืนงานไม่สามารถเขียนต่อไปได้จนเสร็จสิ้น การเขียนบทแล้วเกิดความรู้สึกว่าบทนั้นยังใช้งานไม่ได้ ไม่สนุก ต้องแก้ไขหลายครั้ง การที่ผู้อำนวยการผลิต ผลิตละครไม่หลากหลาย

แนวทำให้ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ต้องเขียนบทละครแนวเดียวกันซ้ำซาก เวลาในการทำงานที่จำกัด การแข่งขันระหว่างสถานี การจัดประเภทของรายการ การวัดความนิยมของรายการ ข้อจำกัด ข้อห้าม ระเบียบปฏิบัติของการออกอากาศ

กลุ่มเป้าหมาย สภาพการณ์ทางการตลาด การแข่งขันของสถานีโทรทัศน์ ผู้ชมละครโทรทัศน์เป็นคนกลุ่มเดิม ซึ่งต้องการดูละครเพื่อการหลีกหนีและหาความบันเทิง เรื่องราวเนื้อหาในละครมักจะถูกอยู่ในกลุ่มที่เรียกว่า “น้ำเน่า” ซึ่งผู้เขียนบทละครโทรทัศน์พยายามสอดแทรกเนื้อหาที่ดี ัจฉรรวมความเป็นไปในชีวิต แฟงแนวคิด คุณธรรม ผ่านพฤติกรรมหรือคำพูดของตัวละคร แต่ละบริษัทผลิตละครไปในแนวเดียวกัน เมื่อละครลักษณะใดได้รับความนิยมจะผลิตละครลักษณะเดียวกันตามออกมา การแข่งขันของสถานีโทรทัศน์ที่ผลิตรายการละครโทรทัศน์จะผลิตละครในลักษณะที่ใกล้เคียงกัน และเน้นความรุนแรงทางด้านอารมณ์มากกว่าการแสดงเหตุผล ละครส่วนใหญ่ที่ผลิตจะได้รับอนุมัติจากทางสถานีก่อนดำเนินการผลิต ดังนั้น การกำหนดรูปแบบและประเภทของละครโทรทัศน์จะถูกกำหนดจากทางสถานีโดยผู้อำนวยการผลิตเสนอเข้าไปให้พิจารณาเมื่อได้รับอนุมัติแล้วจึงสามารถดำเนินการผลิตได้

แนวโน้มและทิศทางในอนาคตของการเขียนบทละครโทรทัศน์ ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์มีความคิดเห็นว่าควรมีการผลิตละครโทรทัศน์ในลักษณะ Series* โดยการคิดโครงเรื่อง บุคลิกลักษณะตัวละครให้มีโครงสร้างชัดเจนและน่าสนใจ จากนั้นจึงนำโครงสร้างหลักนี้ไปเขียนเนื้อหาของละครให้มีความเข้มข้นในแต่ละตอน เนื่องจากในปัจจุบันนี้ส่วนใหญ่ละครนิยมผลิตในรูปแบบ Serial ซึ่งผู้เขียนบทเห็นว่าหากมีการผลิตในรูปแบบของ Series จะทำให้การใช้ประโยชน์ของโครงเรื่องคุ้มค่ากว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันซึ่งโครงเรื่องหนึ่งใช้ผลิตละครได้ประมาณ 15-30 ตอนจบเท่านั้น

การก้าวเข้าสู่อาชีพการเขียนบทสถานีโทรทัศน์หรือผู้อำนวยการผลิตควรเปิดกว้างในการรับคนเขียนบทเพิ่มมากขึ้น เพื่อจะได้มีเนื้อหาเรื่องราวในแนวทางใหม่ โดยเปิดโอกาสให้คนใหม่เข้ามาฝึกเขียน และมีการสร้างสรรค์งานในรูปแบบใหม่มากขึ้น การทำงานต่อไปจะต้องขึ้นอยู่กับการจัดประเภทของรายการซึ่งกำหนดโดยนโยบายของรัฐ ความท้าทาย คือ จะต้องเขียนบทละครให้สนุกสร้างสรรค์ได้โดยจะต้องมีการคำนึงถึงประเภทของรายการที่ออกอากาศว่าเป็นประเภทใดเพิ่มอีกปัจจัยหนึ่ง ซึ่งต่อไปการเขียนบทละครโทรทัศน์จะอยู่ภายใต้ข้อจำกัดต่างๆ เหล่านี้

* การผลิตละครโทรทัศน์สามารถจำแนกได้ตามแบบแผน (Format) ดังนี้

1. รายการชุดขนาดยาว หรือ Series เช่น ละครหรือภาพยนตร์ที่มีตัวละครชุดเดียวกัน นำเสนอแบบจบในตอน
2. รายการชุดขนาดสั้น หรือ เช่น Mini-Series ละครหรือภาพยนตร์หลายตอนจบ ความยาวประมาณ 3-5 ตอน
3. รายการเรื่องยาวเป็นตอนๆ หรือ Serial เช่น ละครโทรทัศน์ไพรม์ไทม์ (หลังข่าว) เรื่องยาวต่อเนื่องกันเป็นตอนๆ ความยาวประมาณ 15-30 ตอนจบ
4. รายการเรื่องสั้นๆ ที่มีตัวละครต่างชุดกัน แต่อยู่ภายใต้แนวคิดเดียวกัน มีลักษณะที่เรียกว่า Anthology มักเป็นเรื่องจบในตอน

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยด้านการเขียนบทละครโทรทัศน์

จากการศึกษา ค้นคว้าข้อมูล เอกสารอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง พบว่า การศึกษาวิจัยด้านการเขียนบทละครโทรทัศน์มีผู้สนใจศึกษาด้านนี้ในเชิงลึกเป็นจำนวนน้อย และส่วนใหญ่แล้วเน้นศึกษาในลักษณะของสภาพการณ์โดยรวมของวงการโทรทัศน์ การวิเคราะห์เนื้อหาบทละครโทรทัศน์ การหาสัญลักษณ์หรือสิ่งที่ต้องการสื่อความหมายที่ปรากฏในละคร การศึกษากระบวนการผลิตละครโทรทัศน์ ความพึงพอใจในอาชีพผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ โดยยังไม่มีการศึกษาเจาะลึกไปถึงเทคนิคของผู้เขียนบทแต่ละคนซึ่งมีวิธีการทำงานที่แตกต่างกัน และในข้อจำกัดของการวิจัยในครั้งนี้ซึ่งสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเพียง 6 ท่านซึ่งผู้วิจัยได้พยายามคัดเลือกผู้เขียนบท ซึ่งเป็นตัวแทนประชากรและยังคงทำงานเขียนบทอยู่ในปัจจุบันจากผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ประมาณ 100 ท่าน ซึ่งแต่ละท่านจะมีแนวทางในการทำงานและ “ลายมือ” ที่แตกต่างกันไป ซึ่งหากผู้สนใจต้องการจะศึกษาเทคนิคของแต่ละคนอย่างเจาะลึก จำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือในการเก็บข้อมูลมากกว่าหนึ่งเครื่องมือ เช่น การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์เนื้อหาของบทละคร การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม การสังเกตแบบมีส่วนร่วม เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์ถึงเทคนิคของผู้เขียนบทแต่ละคน

วิธีการที่ดีที่สุดของการศึกษาเทคนิคการเขียนบทละครโทรทัศน์ คือ การเข้าไปมีส่วนร่วมในการเขียนบทละครโทรทัศน์ซึ่งจะทำให้ได้ทราบกระบวนการคิด วิธีการสร้างสรรค์ของผู้เขียนบทแต่ละคน แต่หากการจะเข้าไปในลักษณะดังกล่าวไม่สามารถกระทำได้สะดวกเนื่องจากการผลิตละคร

โทรทัศน์เป็นเรื่องของการแข่งขัน การตลาด รวมถึงความลับของทางสถานีซึ่งไม่อาจจะเปิดเผยให้บุคคลภายนอกทราบได้ มีโอกาสที่จะไม่ได้รับอนุญาตให้เก็บข้อมูลในส่วนที่เป็นความลับ เช่น บทละครที่ยังอยู่ในกระบวนการผลิตยังไม่ได้ออกอากาศ การนำเอกสารบทละครมาวิเคราะห์เนื้อหาเมื่ออุปสรรคเนื่องจากผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ได้ส่งมอบบททั้งหมดให้แก่ผู้อำนวยการผลิตและไม่แน่ใจว่าหากนำบทละครดังกล่าวมาให้ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์จะเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือเหมาะสมหรือไม่ รวมถึงการวิเคราะห์เนื้อหาของละครในแต่ละเรื่องใช้เวลานาน หากผู้สนใจศึกษาในด้านการวิเคราะห์เนื้อหาจะต้องมีเวลาในการศึกษาวิจัยอย่างเพียงพอ

ผู้สนใจในวิชาชีพด้านเขียนบทละครโทรทัศน์

อาชีพการเขียนบทละครโทรทัศน์ เป็นวิชาชีพเฉพาะซึ่งต้องอาศัยความสามารถเฉพาะบุคคลสูง เริ่มต้นจากความสามารถในการใช้ภาษา ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ ทันสมัย เข้าใจชีวิตมนุษย์ มีประสบการณ์ และพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่อยู่เสมอ ทั้งยังต้องมีความเข้าใจในเรื่องภาษาภาพ และการผลิตรายการโทรทัศน์ นอกจากนี้ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ยังต้องมีความสามารถในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นเครื่องมือในการเขียนและรับ-ส่งบทโทรทัศน์ที่จำเป็นมากในปัจจุบัน

การมีบุคลิกลักษณะนิสัยที่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดีเป็นสิ่งสำคัญมากเนื่องจากมีความเข้าใจผิดว่าการเขียนบทคือการทำงานคนเดียว แต่ในความเป็นจริงงานเขียนบทต้องติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นด้วย เช่น ผู้อำนวยการผลิต ผู้กำกับ การแสดง ผู้ประสานงาน การเขียนบทโทรทัศน์นอกจากจะต้องมีความสามารถในการเขียนบทให้มี

คุณภาพดีแล้ว ยังต้องอาศัยสายสัมพันธ์กับคนในวงการโทรทัศน์เพื่อที่จะได้งานทำอย่างต่อเนื่อง และหากเป็นผู้เขียนบทอิสระอาจเกิดความวิตกกังวลเรื่องงานและค่าตอบแทนเพราะเนื่องจากงานลักษณะนี้ไม่สามารถทำขึ้นมารอก่อนได้ ต้องมีผู้ว่าจ้างแล้วถึงจะเริ่มลงมือทำได้ นอกจากนี้ หากผู้สนใจด้านการเขียนบทต้องการที่จะก้าวเข้าสู่อาชีพนี้ ต้องมีผลงานที่สามารถแสดงให้เห็นถึงศักยภาพ ความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ และตรงต่อเวลา

การมอบหมายงานการเขียนบทละครโทรทัศน์ให้แก่ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ผู้เขียนบทที่มีชื่อเสียง มีสังกัด หรือมีผลงานเป็นที่ยอมรับ ผู้เขียนบทรุ่นใหม่ต้องหาโอกาสให้ตัวเองด้วยการพิสูจน์ความสามารถจากผลงาน

ค่าตอบแทนสำหรับผู้เขียนบทละครโทรทัศน์หากทำงานต่อเนื่อง ค่าตอบแทนอยู่ในระดับน่าพึงพอใจ และมีรายได้เพิ่มขึ้นหากทำงานมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งค่าตอบแทนในงานเขียนบทละครโทรทัศน์แต่ละเรื่องขึ้นอยู่กับภาระงานและความพึงพอใจของเจ้าของงานกับผู้เขียนบท ความก้าวหน้าในวิชาชีพผู้เขียนบท สามารถพัฒนาเป็นหัวหน้าทีมเขียนบท ทำให้รับงานได้มากขึ้น มีลูกทีมช่วยรองรับการทำงาน หรือหากเป็นผู้ควบคุมบทที่ทำหน้าที่ตรวจบท แก้ไข ประสานงานให้ได้บทละครตามที่อยู่ฝ่ายการผลิตต้องการ ซึ่งเมื่อก้าวเข้าสู่ตำแหน่งผู้ควบคุมบทแล้วจะไม่ค่อยได้กลับไปทำหน้าที่เขียนบทละครโทรทัศน์เพราะมีภาระที่หนักมากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับค่าตอบแทนที่มากขึ้นด้วยเช่นกัน

บรรณานุกรม

กมลมา ลินธุสุวรรณ. 2544. “ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ผลิตละครโทรทัศน์ของบริษัท กันตนา วิดีโอ โปรดักชั่นส์ จำกัด และบริษัท เอ็กแซ็กท์ จำกัด.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ขจีรัตน์ หินสุวรรณ. 2542. “การวิเคราะห์วิธีการเขียนบทละครสำหรับสื่อมวลชน: บทเรียนจากงานของสมสุข วัลย์จากฤกษ์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศุภาหัตถ์ บุปษะเกศ. 7 มกราคม 2551. ผู้เขียนบทโทรทัศน์ (อิสระ). สัมภาษณ์.

คันธนิยา วงศ์จันทา. 2541. “การพัฒนาเกณฑ์หรือตัวบ่งชี้คุณภาพรายการละครโทรทัศน์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิตรลดา ดิษยนันทน์. 2537. “กลยุทธ์ในการผลิตรายการละครโทรทัศน์ของ บริษัทกันตนา วิดีโอโปรดักชั่น จำกัด.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิระวิทย์ สมบัติศิริ. 15 สิงหาคม 2550. ผู้เขียนบทโทรทัศน์ (ช่อง 3). สัมภาษณ์.

ชนิดา วิบูลย์กิจวารกุล. 2539. “การศึกษาเอกลักษณ์ของตราสินค้าของผู้ผลิตละครโทรทัศน์หลังข่าว.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฐา-นวัต สติธัยยุทธการ. 3 กันยายน 2550. ผู้เขียนบทโทรทัศน์ (อิสระ). สัมภาษณ์.

คำเกิง ฐิตะปิยะศักดิ์. 2546. **เอกสารประกอบการสอน พื้นฐานการเขียนบทละคร**. กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนบางกอกการละคอน. (อัครสำเนา)

ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์. 2551. **บทโทรทัศน์เขียนอย่างไรให้เป็นมือโปร**. กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิพย์ธิดา ศรีธธาทิพย์, ดวงหทัย ศรีธธาทิพย์ และละลิตา ฉันทศาสตร์โกศล. 2546. **คนเขียนบท**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.

ธิดา ผลิตผลการพิมพ์. 2548. **ปั้นหนังเป็นตัว**. กรุงเทพมหานคร: คนทำหนังสือ.

_____. 2550ก. **เขียนบทหนังชุดคนดูให้อยู่หมัด (1)**. กรุงเทพมหานคร: ไบโอสโคป.

_____. 2550ข. **เขียนบทหนังชุดคนดูให้อยู่หมัด (2)**. กรุงเทพมหานคร: ไบโอสโคป.

นิสาชล เตโชกุล . 2547. **คนเขียนบทละคร Dream Believe Dare Do**. กรุงเทพมหานคร: Higher Press.

ปิยะพิมพ์ สมิตติฉก. 2541. “การเชื่อมโยงเนื้อหา “นวนิยาย” ในสื่อสิ่งพิมพ์และในสื่อละครโทรทัศน์.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรรณศักดิ์ สุชี. 2541. **การเขียนบทละคร**. กรุงเทพมหานคร: แผนกตำราและคำสอน มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

เพ็ญศิริ เศวตรวินารี่. 13 กันยายน 2550. ผู้เขียนบทโทรทัศน์ (บ.เป่าเงินจง จำกัด). สัมภาษณ์.

มนิศา ปาลกะวงค์ ณ อยุธยา และศิริพร หมั่นเจริญลาภ. 2547. **บทภาพยนตร์: เขียนอย่างไรให้ทำเงิน**. กรุงเทพมหานคร: กู๊ดบุคส์.

ศิรินทร์ทิพย์ พิมเสน. 2545. “ปัจจัยเชิงพาณิชย์ที่มีผลกระทบต่อ การเขียนบทละครโทรทัศน์ไทย.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริลักษณ์ ศรีสุคนธ์. 26 กุมภาพันธ์ 2551. ผู้ควบคุมบทโทรทัศน์ (บ.เอ็กแซกท์ จำกัด). สัมภาษณ์.

สดใส พันธุมโกมล. 2534. **ศิลปะการละครเบื้องต้น 1-2 ตอนที่ 1**. กรุงเทพมหานคร: ครูสภา.

สมภพ เวชชพิพัฒน์. 24 สิงหาคม 2550. ผู้เขียนบทโทรทัศน์ (อิสระ). สัมภาษณ์.

สินีญา ไกรวิมล. 2545. “ลักษณะของบทละครโทรทัศน์ไทยที่ได้รับความนิยมช่วงหลังข่าว จากปี พ.ศ. 2535-2544.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุนีย์ ปิยวรงค์. 2534. “การเข้าสู่อาชีพของบุคลากรในการผลิตละครโทรทัศน์: กรณีศึกษาละครโทรทัศน์เรื่อง “ขมื่นกับปุ่น.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุริย์ ทองสมาน. 2542. “การวิเคราะห์เปรียบเทียบบทละครโทรทัศน์กับนวนิยาย.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาไทยศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อรนุช เลิศจรยารักษ์. 2541. **หลักการเขียนบทโทรทัศน์**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อรุณี ประดิษฐ์ธีระ. 2536. “การดำเนินธุรกิจละครโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ปี พ.ศ. 2535.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุดมพร ชันไพบูลย์. 2538. “ความพึงพอใจในอาชีพของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสวัสดิการแรงงาน คณะสังคมสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. 2547. **สื่อมวลชนเบื้องต้น สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอกลิขิต. 2549. **อุ้มรัก**. กรุงเทพมหานคร: หมึกดำ.
- เอื้องอรุณ สมิตสุวรรณ. 2535. “การวิเคราะห์การเขียนบทละครโทรทัศน์เรื่อง ปริศนา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Barry, Jackson G. 1970. **Dramatic Structure: The Shaping of Experience**. Berkeley, CA: University of California Press.
- Blum, Richard A. 2001. **Television and Screen Writing: From Concept to Contract**. Boston: Focal Press.
- Chapel, Debrah K. 1994. **Drama**. New York: Macmillan.
- Dancyger, Ken. 2001. **Global Scriptwriting**. Boston, MA: Focal Press.
- D’Arienzo, Camille. 1993. **Writing Scripts for Television, Radio, and Film**. 3rd ed. Fort Worth, TX: Harcourt Brace Jovanovich College.
- Dawson, Jonathan. 2000. **Screenwriting: Manual**. South Melbourne: Oxford University Press.
- Esslin, Martin. 1997. **An Anatomy of Drama**. New York: Hill and Wang.
- Henson, Wendy J. 2005. **Screenwriting Step by Step**. Boston: Pearson.
- Hilliard, Robert L. 2004. **Writing for Television, Radio, and New Media**. Belmont, CA: Thompson.
- Mehring, Margaret. 1990. **The Screenplay: A Blend of Film Form and Content**. Boston: Focal Press.
- Rabiger, Michael. 2000. **Developing Story Ideas**. Boston, MA: Focal Press.
- Sharmas, Laura. 1991. **Playwriting for Theater Film and Television**. White Hall, VA: Betterway.
- Swain, Dwight V. 1988. **Film Scriptwriting: A Practical Manual**. 2nd ed. Boston: Focal Press.
- Van Nostran, William J. 1996. **The Scriptwriter’s Handbook**. Boston, MA: Focal Press.

Willis, Edgar E. 1981. **Writing Scripts: For Television, Radio, and Film.** Fort Worth, TX: Holt, Rinehart and Winston.

Wolff, Jorgen M. 1988. **Successful Scriptwriting.** Cincinnati, OH: Writer's Digest Books.

Zaza, Tony. 1993. **Script Planning: Positioning and Developing Scripts for TV and Film.** Boston, MA: Focal Press.

Ms. Naraporn Sangchai received her Master of Arts in Mass Communication from Chulalongkorn University. She is currently a full-time lecturer in the Department of Broadcasting, School of Communication Arts, University of the Thai Chamber of Commerce. She has experience in teaching Acting for Television, Script Writing for Television, Speech Communication and Rhetorical Speaking. Her special interest is T.V. drama script writing.